

AZERBAIJAN

Ülke Raporu

 İÇİNDEKİLER

1. ÜLKE HAKKINDA GENEL BİLGİLER	- 3 -
2. AZERBAYCAN'IN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İTHALAT VERİLERİ.....	- 4 -
3. AZERBAYCAN'IN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İHRACAT VERİLERİ.....	- 5 -
4. AZERBAYCAN'IN İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ İTHALATI	- 6 -
5. AZERBAYCAN'IN TÜRKİYE'DEN SEKTÖR İTHALATI VERİLERİ	- 8 -
6. AZERBAYCAN'IN ÜLKE BAZINDA SEKTÖR İHRACAT VERİLERİ	- 9 -
7. AZERBAYCAN'IN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ 20 SEKTÖR ÜRÜNÜ.....	- 10 -

1. ÜLKE HAKKINDA GENEL BİLGİLER

Tablo 1: Ülke Hakkında Genel Bilgiler

Resmi adı	Azerbaycan Cumhuriyeti
Nüfus	10.372.000 (IMF, 2025 Tahmini)
Yüzölçümü	86.600 km ²
Dil	Azerbaycan Türkçesi
Başkent	Bakü
Para Birimi	Manat
Kur	USD/AZN: 1,70 EUR/AZN: 1,99
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Devlet Başkanı	İlham Aliyev
GSYİH	78,8 Milyar \$ (IMF, 2025 Tahmini)
Büyüme Oranı	%3,52 (IMF, 2025 Tahmini)
Toplam İhracat	26,5 Milyar USD (2024, Trade Map)
Toplam İthalat	21 Milyar USD (2024, Trade Map)
Türkiye'nin Ülkeye İhracatı	3 Milyar USD (2024, Trade Map)
Türkiye'nin Ülkeden İthalatı	1,8 Milyar USD (2024, Trade Map)

Azerbaycan Cumhuriyeti, Batı Asya ile Doğu Avrupa'nın kesişim noktası olan Kafkaslar bölgesinde yer alır. Bölgenin en önemli özelliği tarihi geçit ve ticaret yolları üzerinde bulunmasıdır. 86,600 km²'lik yüzölçümüyle Güney Kafkasya'nın en büyük yüzölçümüne sahip ülkesi olan Azerbaycan'ın doğusunda Hazar Denizi, kuzeyinde Rusya, kuzeybatısında Gürcistan, batısında Ermenistan ve güneyinde İran ile komşudur.

Azerbaycan dünyanın çok değişik iklim tiplerine sahip ülkelerden biridir. Doğu ve orta kısımları alçak ve düzlük olduğu için, kışları ılık, yazları çok sıcak geçer. Güney doğu kısmı ise nemli subtropikal iklime sahiptir. Bölgeye düşen yıllık yağış miktarı 1 200-1 400 mm.'dir. Diğer bölgeler ise, kurak ve yarı kurak görünüme sahiptir. Tarımsal faaliyetlerin çoğu Kür ve Aras nehirleri civarında yapılmaktadır.

(<https://ticaret.gov.tr>)

Azerbaycan ekonomisinde, sanayi sektörünün önemli bir bölümünü yaklaşık 20 yıl önce kurulan ağır sanayi oluşturmaktadır. Ağır sanayi içinde en önemli sektörler demir, alüminyum ve çimento olup, çoğu petrol sanayinin gelişiminden sonra ihmal edilmiştir. Ülke sanayisinin tekrar canlanmasına yönelik olarak, Azerbaycan'da 2014 yılı "sanayi yılı" ilan edilmiştir. Reel sanayi üretiminin hızla düşmesine rağmen, konut inşası, kırsal altyapı çalışmaları ve ulaşım altyapısının iyileştirilmesinden dolayı inşaat sektörü son yıllarda hızlı büyümüştür.

(<https://ticaret.gov.tr>)

Petrol ve gaz Azerbaycan'ın ihracatının %90'ından fazlasını oluşturmaktadır. Petrol fiyatlarına ilişkin olumlu görünüm, finansman maliyetlerini düşürmesini ve dış borçlanmayı sınırlandırmasını sağlaması beklenmektedir.

(<https://ticaret.gov.tr>)

2. AZERBAYCAN'IN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İTHALAT VERİLERİ

Azerbaycan, 2024 yılında 21 milyar dolar değerinde ithalat gerçekleştirmiştir. Bir önceki yıla göre ithalat değeri %21,83'lük bir artış göstermiştir.

Tablo 2: Azerbaycan'ın En Çok İthalat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

No	Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı (%)
	Toplam	11.703.223	14.539.789	17.285.345	21.058.044	21,83%	100,00%
1	Çin	1.639.541	2.085.921	3.022.811	3.725.054	23,23%	17,69%
2	Rusya	2.073.441	2.733.449	3.106.509	3.620.684	16,55%	17,19%
3	Türkiye	2.342.993	2.527.826	2.796.851	3.079.267	10,10%	14,62%
4	A.B.D.	442.188	479.900	888.992	1.618.426	82,05%	7,69%
5	Avustralya	29.959	24.964	11.689	1.463.121	12417,08%	6,95%
6	Almanya	634.240	662.262	916.210	825.560	-9,89%	3,92%
7	İran	397.536	476.434	473.064	633.058	33,82%	3,01%
8	İtalya	420.145	338.195	478.591	516.105	7,84%	2,45%
9	Belarus	128.954	266.513	324.260	457.454	41,08%	2,17%
10	Japonya	259.037	290.172	435.288	409.059	-6,03%	1,94%
11	G.Kore	227.574	268.835	428.091	384.788	-10,12%	1,83%
12	Kazakistan	95.444	494.384	215.639	337.268	56,40%	1,60%
13	Türkmenistan	70.663	509.706	687.309	303.471	-55,85%	1,44%
14	Ukrayna	468.093	259.578	235.046	282.378	20,14%	1,34%
15	B.Krallık	271.115	256.647	342.874	272.612	-20,49%	1,29%
16	İsviçre	184.544	70.289	73.831	243.983	230,46%	1,16%
17	Meksika	64.422	62.987	53.839	239.130	344,16%	1,14%
18	Fransa	180.927	222.957	403.136	235.397	-41,61%	1,12%
19	Hindistan	144.670	219.454	200.772	223.927	11,53%	1,06%
20	Özbekistan	78.413	136.797	131.628	211.589	60,75%	1,00%

Kaynak: TradeMap

Azerbaycan'ın en çok ithalat yaptığı 20 ülke arasında Çin, Rusya ve Türkiye öne çıkmaktadır. Çin, %17,69'luk payıyla Azerbaycan'ın ithalatında lider konumdadır. Türkiye ise %14,62'lik pay ile 3.sırada yer almaktadır. Türkiye'den yapılan ithalat 2023'e göre %10,10 artarak 3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

2023 yılına göre en dikkat çekici değişiklikler, Avustralya'dan yapılan ithalatın bir önceki yıla göre 125 katına ulaşması ve Amerika'dan yapılan ithalatın %82'lik bir artış yaşanması olmuştur.

Azerbaycan tarafından 2024 yılında ithal edilen başlıca ürünler : otomobiller; petrol yağları ve bitümenli minerallerden elde edilen yağlar; kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar bunların parçaları; telefon cihazları, ses, görüntü veya diğer bilgileri almaya veya vermeye mahsus diğer cihazlardır.

Azerbaycan'ın 2024 yılı ithalat verileri, genel anlamda bir yükseliş eğilimi göstermektedir. Bu durum, küresel ticaret koşullarındaki değişimlere ve ülkenin tedarik kaynaklarını çeşitlendirme stratejisine işaret etmektedir.

3. AZERBAYCAN'IN TÜM ÜRÜNLERDE ÜLKE BAZINDA İHRACAT VERİLERİ

Tablo 3: Azerbaycan'ın En Çok İhracat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

No	Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı (%)
	Toplam	22.207.975	38.146.684	33.898.555	26.554.057	-21,67%	100,00%
1	İtalya	9.243.666	17.782.905	15.208.235	10.875.266	-28,49%	40,96%
2	Türkiye	751.290	836.288	1.440.075	1.817.191	26,19%	6,84%
3	Rusya	920.822	975.456	1.196.411	1.178.347	-1,51%	4,44%
4	Çekya	263.789	922.191	684.216	1.088.486	59,09%	4,10%
5	Hırvatistan	751.279	952.397	590.440	873.441	47,93%	3,29%
6	Almanya	650.259	591.301	907.923	776.980	-14,42%	2,93%
7	Hindistan	594.431	1.662.624	1.234.731	734.416	-40,52%	2,77%
8	İsrail	898.097	1.682.726	1.401.607	733.528	-47,67%	2,76%
9	Bulgaristan	54.042	292.122	481.926	683.049	41,73%	2,57%
10	Gürcistan	661.043	635.657	759.444	675.193	-11,09%	2,54%
11	Portekiz	587.440	743.408	299.628	631.358	110,71%	2,38%
12	Yunanistan	415.416	1.391.812	1.363.448	626.591	-54,04%	2,36%
13	Romanya	120.592	446.866	604.469	476.868	-21,11%	1,80%
14	B.Krallık	396.742	779.704	447.985	407.810	-8,97%	1,54%
15	Tunus	577.312	499.104	80.141	279.670	248,97%	1,05%
16	Tayland	134.161	257.353	26.122	234.247	796,74%	0,88%
17	İsviçre	272.668	430.855	175.375	220.430	25,69%	0,83%
18	Sırbistan	1.190	1.743	495	181.253	36516,77%	0,68%
19	Endonezya	87.319	606.043	150.790	179.803	19,24%	0,68%
20	Ukrayna	452.449	357.892	118.646	177.242	49,39%	0,67%

Kaynak: Trade Map

Azerbaycan, 2024 yılında 26,5 milyar dolar değerinde ihracat gerçekleştirmiştir. İhracat değerinde 2023'e göre %21,67'lik bir düşüş yaşanmıştır.

En çok ihracat yapılan ülke 10,8 milyar dolar ile ihracatın %40,96'lık payına sahip olan İtalya olmuştur. Türkiye, Azerbaycan'ın en çok ihracat yaptığı ülkeler listesinde 1,8 milyar dolar değerindeki ihracat verisiyle birlikte 2. sırada yer almaktadır.

Azerbaycan'ın 2024 yılında ihracat gerçekleştirdiği başlıca ürünler : ham petrol (petrol yağları ve bitümenli mineralerden elde edilen yağlar); petrol gazları ve diğer gazlı hidrokarbonlar; propilen ve diğer olefinlerin polimerleridir.

Azerbaycan'ın ihracatı 2023 yılına kıyasla genel olarak azalma eğilimi göstermektedir. Bu düşüşün arkasında, küresel ekonomideki yavaşlama ile birlikte bazı ürün gruplarında yaşanan fiyat artışlarının önemli bir etkisi bulunmaktadır. Ayrıca, uluslararası talepteki dalgalanmalar ve ticaret politikalarındaki değişiklikler de bu gerilemeye katkıda bulunmuş olabilir.

4. AZERBAYCAN'IN İKLİMLENDİRME SEKTÖRÜ İTHALATI

Azerbaycan'ın iklimlendirme ürünleri ithalatı önceki seneye göre %25,30'luk bir artışla 785,9 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 4.1: Azerbaycan'ın Sektörde En Çok İthalat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

No	Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2024-2023 Yılları Farkı	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı (%)
	Toplam	801.002	629.587	627.231	785.932	158.701	25,30%	100,00%
1	Çin	108.040	138.654	147.668	242.016	94.348	63,89%	30,79%
2	Türkiye	133.526	134.589	143.957	170.789	26.832	18,64%	21,73%
3	A.B.D.	39.743	54.871	56.030	59.285	3.255	5,81%	7,54%
4	İtalya	102.647	55.469	44.801	47.025	2.224	4,96%	5,98%
5	Rusya	42.897	39.536	46.275	45.616	-659	-1,42%	5,80%
6	Almanya	100.732	37.541	39.263	37.844	-1.419	-3,61%	4,82%
7	B.Krallık	56.555	29.162	38.850	22.429	-16.421	-42,27%	2,85%
8	Fransa	19.916	14.142	9.778	18.466	8.688	88,85%	2,35%
9	İran	13.876	13.851	14.833	15.169	336	2,27%	1,93%
10	Özbekistan	8.205	9.861	9.830	13.349	3.519	35,80%	1,70%
11	Singapur	4.782	4.551	5.701	12.986	7.285	127,78%	1,65%
12	Tayland	6.018	12.374	8.470	10.603	2.133	25,18%	1,35%
13	Hollanda	9.334	4.805	6.924	9.225	2.301	33,23%	1,17%
14	Hindistan	5.100	7.034	7.361	8.741	1.380	18,75%	1,11%
15	Romanya	10.699	7.193	2.993	8.386	5.393	180,19%	1,07%
16	Malezya	1.626	1.637	265	7.514	7.249	2735,47%	0,96%
17	Macaristan	1.258	1.610	1.539	6.305	4.766	309,68%	0,80%
18	Polonya	3.421	2.921	4.427	6.011	1.584	35,78%	0,76%
19	Slovakya	5.377	3.916	4.286	5.801	1.515	35,35%	0,74%
20	G.Kore	19.343	16.322	4.646	5.721	1.075	23,14%	0,73%

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

En çok ithalat yapılan ülkeler sırasıyla Çin, Türkiye, A.B.D., İtalya ve Rusya'dır. Türkiye 170,7 milyon dolar değerindeki ihracatıyla 2. sırada yer almaktadır. 2023'e göre %18,64 oranında bir artış gösteren Türkiye'den yapılan ithalat, Azerbaycan'ın iklimlendirme sektöründe önemli bir tedarikçi konumunu pekiştirmektedir.

Tablo 4.2: Azerbaycan'ın Sektör Alt ürün Gruplarındaki İthalat Verileri

ÜRÜN GRUBU	2023 (Bin ABD Doları)	2024 (Bin ABD Doları)	Değişim (%)	Türkiye'nin 2023 Yılı Payı (%)	Türkiye'nin 2024 Yılı Payı (%)
ISITMA	72.982	122.874	68,36%	22,99%	16,89%
SOĞUTMA	65.827	64.226	-2,43%	43,15%	43,70%
KLİMA	102.279	125.400	22,61%	16,77%	12,57%
TESİSAT	305.300	348.578	14,18%	19,72%	21,40%
HAVALANDIRMA	70.622	109.840	55,53%	31,51%	29,32%
YALITIM	10.975	20.202	84,07%	19,97%	19,04%
TOPLAM	627.231	785.932	25,30%	22,95%	21,73%

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

Isıtma sistem ve elemanları alt ürün grubunda 2024 yılı ithalatı 122,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2023'e göre %68,36'lık bir artış yaşanmıştır.

Soğutma sistem ve elemanları alt ürün grubunda 2024 yılı ithalatı 64,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bir önceki yıla göre bu ithalat seviyesi %2,43'lük bir düşüşü temsil etmektedir.

Klima sistem ve elemanları alt ürün grubunda 2024 yılında Azerbaycan 125,4 milyon dolar ithalat gerçekleştirmiştir ve bir önceki yıla göre %22,61'lik bir yükseliş meydana gelmiştir.

Tesisat sistem ve elemanları alt ürün grubunda 2024 yılı ithalatı 348,5 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Bu ithalat seviyesi, 2023'e göre %14,18'lik bir artışı temsil etmektedir.

Havalandırma sistem ve elemanları alt ürün grubunda 2024 yılı ithalatı yaklaşık 109,8 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir ve bir önceki yıla göre %55,53'lük artış yaşanmıştır.

Yalıtım malzemeleri alt ürün grubunda ise 2023 yılı ithalatı 20,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. 2024 yılında Azerbaycan'ın yalıtım malzemeleri ürün grubundaki ithalatı 2023'e göre %84,07'lik bir yükseliş göstermiştir.

5. AZERBAYCAN'IN TÜRKİYE'DEN SEKTÖR İTHALATI VERİLERİ

Türkiye, sektör bazında Azerbaycan'a 2023 yılında 143,9 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. 2024 yılında ihracatını %18,64 oranında artırarak 170,7 milyon dolar sektör ihracatı gerçekleştirmiştir. 2024 yılında Türkiye'nin Azerbaycan sektör ithalatından aldığı pay %21,73 olmuştur.

Tablo 5: Azerbaycan'ın Türkiye'den Sektör İthalat Verileri

ÜRÜN GRUBU	2023 (Bin ABD Doları)	2024 (Bin ABD Doları)	Değişim (%)	Türkiye'nin Azerbaycan İthalatındaki Sıralaması (2024)
ISITMA	16.775	20.755	23,73%	2
SOĞUTMA	28.403	28.065	-1,19%	1
KLİMA	17.153	15.758	-8,13%	3
TESİSAT	60.219	74.609	23,90%	2
HAVALANDIRMA	22.251	32.207	44,74%	1
YALITIM	2192	3847	75,50%	3
TOPLAM	143.957	170.789	18,64%	2

Kaynak: Trade Map (Direct Data)

Azerbaycan'ın Sektör Alt ürün Gruplarındaki İthalat Verileri tablosunda ayrıntıları ile incelenen verilerinde Türkiye'nin aldığı paylara baktığımızda; Azerbaycan'ın 122,8 milyon dolar seviyesindeki ısıtma sistem ve elemanları ithalatından Türkiye 16,89% oranında pay alarak ülkenin ürün grubunda en çok ithalat gerçekleştirdiği 2. ülke konumunda yer almaktadır. Türkiye'nin Azerbaycan'a ısıtma ürün grubundaki ihracatı 2023 yılında 16,7 milyon dolar seviyesindeyken 2024 yılında 20,7 milyon dolar seviyesine ulaşmıştır.

Soğutma sistemleri ve elemanları ürün grubunda, Türkiye 2023 yılında Azerbaycan'a 28,4 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiştir. 2024 yılında ise bu rakam, bir önceki yıla göre %1,19'luk bir düşüşle yaklaşık 28 milyon dolar seviyesine gerilemiştir. Buna rağmen Türkiye, 2024 yılında %43,7'lik pazar payıyla Azerbaycan'ın bu ürün grubunda en fazla ithalat yaptığı birinci ülke olma konumunu korumuştur.

Klima sistem ve elemanları ürün grubunda 2024 yılında 125,4 milyon dolar seviyesinde ithalat gerçekleştiren Azerbaycan'a Türkiye, 15,7 milyon dolar ihracat gerçekleştirerek pazardan 12,57% oranında pay almaktadır. Türkiye, Azerbaycan'ın ürün grubu bazında en çok ithalat gerçekleştirdiği 3. ülke olmuştur.

Tesisat sistem ve elemanları ürün grubunda Azerbaycan 348,5 milyon dolar seviyesinde ithalat gerçekleştirerek bir önceki yıla göre ithalatını %14,18 oranında artırmıştır. Türkiye, tesisat ürün grubunda ülkeye en çok ihracat gerçekleştiren ülkeler listesinde 2. sırada yer almaktadır. Türkiye, 2023 yılında 60,2 milyon dolar ihracat gerçekleştirirken 2024 yılında 74,6 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir.

Havalandırma sistem ve elemanları ürün grubunda Azerbaycan'a 2023 yılında 22,2 milyon dolar seviyesinde ihracat gerçekleştiren Türkiye, 2024 yılında ihracatını %44,74 oranında artırarak 32,2 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. 2024 yılında ülkemizin Azerbaycan'ın havalandırma ürünleri ithalatından aldığı pay ise %29,32 oranında gerçekleşmiştir. Ülkenin ürün grubunda en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler sırasında, Türkiye ilk sırada yer almaktadır.

Yalıtım malzemeleri ürün grubunda 2023 yılında yaklaşık 10,9 milyon dolar ithalat gerçekleştiren Azerbaycan'ın 2024 yılında ürün grubundaki ithalatı %84,07 oranında yükselerek 20,2 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Yalıtım malzemeleri ürün grubunda Azerbaycan'ın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler sırasında Türkiye 3. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin Azerbaycan'a gerçekleştirdiği yalıtım malzemeleri ihracatı 2024 yılında 3,8 milyon dolardır. 2024 yılında Türkiye'nin Azerbaycan'ın yalıtım malzemeleri ithalatından aldığı pay ise %19,04 oranında gerçekleşmiştir.

6. AZERBAYCAN'IN ÜLKE BAZINDA SEKTÖR İHRACAT VERİLERİ

Tablo 6: Azerbaycan'ın Sektörde En Çok İhracat Yaptığı 20 Ülke (Birim: Bin ABD Doları)

No	Ülkeler	2021	2022	2023	2024	2023-2024 Yılları Değişimi (%)	2024 Yılı Payı (%)
	Toplam	16.190	12.714	25.467	23.124	-9,20%	100,00%
1	Rusya	1.242	1.498	4.729	4.912	3,87%	21,24%
2	A.B.D.	5.234	815	1.809	4.612	154,95%	19,94%
3	Litvanya	0	16	3.814	3.527	-7,52%	15,25%
4	Gürcistan	3.328	2.990	1.786	1.794	0,45%	7,76%
5	B.Krallık	1.144	3.295	1.398	1.388	-0,72%	6,00%
6	Türkmenistan	288	83	1.010	1.360	34,65%	5,88%
7	Kazakistan	51	953	628	1.096	74,52%	4,74%
8	Fransa	91	706	3.552	877	-75,31%	3,79%
9	Singapur	595	40	184	410	122,83%	1,77%
10	İtalya	296	202	64	384	500,00%	1,66%
11	Almanya	72	34	253	349	37,94%	1,51%
12	Malezya	4	3	16	317	1881,25%	1,37%
13	Özbekistan	721	328	273	233	-14,65%	1,01%
14	B.A.E.	129	70	1.193	228	-80,89%	0,99%
15	Ekvator Ginesi	0	0	0	190	-	0,82%
16	Brunei	0	2	0	173	-	0,75%
17	Türkiye	154	108	435	160	-63,22%	0,69%
18	Kanada	3	0	279	133	-52,33%	0,58%
19	Norveç	106	79	646	115	-82,20%	0,50%
20	Belçika	3	102	76	111	46,05%	0,48%

Kaynak: Trade Map

Azerbaycan, 2024 yılında iklimlendirme sektöründe 23,1 milyon dolar ihracat gerçekleştirmiştir. Sektör ihracatında 2023 yılına kıyasla %9,20'lik bir düşüş yaşanmıştır.

Azerbaycan'ın iklimlendirme sektörü alanında 2024 yılında en çok ihracat yaptığı ülkeler sırasıyla Rusya, A.B.D. ve Litvanya olmuştur.

7. AZERBAYCAN'IN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ 20 SEKTÖR ÜRÜNÜ

Azerbaycan'ın 2024 yılında iklimlendirme sektörü geneline bakıldığında en çok ithalat gerçekleştirdiği ürün; 848180 GTİP kodlu sıhhi tesisat musluk ve vanaları, merkezi ısıtma radyatör vanaları ve diğer musluklar, vanalar ve benzeri cihazlardır. 2024 yılında 111,1 milyon dolar ithalat gerçekleştirilen ürün bazında ithalat bir önceki yıla göre %45,31 oranında artış göstermiştir. Ürün grubunda Azerbaycan'ın en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler sırasıyla; Çin, Türkiye ve A.B.D.'dir.

Azerbaycan'ın 2024 yılında en çok ithal ettiği ikinci ürün 841510 GTİP kodlu pencere/duvar tipi klimalardır (tek bir gövde halinde). 2024 yılında Azerbaycan ürün grubunda 74,5 milyon dolar ithalat gerçekleştirmiştir. Bu ürün grubunda en çok ithalat gerçekleştirdiği ülkeler sırasıyla; Çin, Tayland, Özbekistan'dır.

840290 GTİP kodlu "diğer buhar kazanı aksam ve parçaları" ürün grubunda, Azerbaycan 2024 yılında 34,5 milyon dolarlık ithalat gerçekleştirmiştir. Bu rakam, bir önceki yıla kıyasla %16.129,58 oranında dikkat çekici bir artışa işaret etmektedir. İthalatın neredeyse tamamı, 34,3 milyon dolarlık kısmı, Çin'den yapılmıştır.

Tablo 7: Azerbaycan'ın En çok İthal Ettiği 20 Sektör Ürünü (Birim: Bin ABD Doları)

No	GTİP Kodu	GTİP Açıklaması	2022	2023	2024	Değişimi (%)
1	848180	Diğer muslukçu eşyası	73.506	76.520	111.191	45,31%
2	841510	Pencere/duvar tipi klimalar (tek bir gövde halinde)	65.104	55.898	74.542	33,35%
3	840290	Buhar kazanı aksam, parçaları	150	213	34.569	16129,58%
4	840310	Merkezi ısıtma kazanları	26.475	27.140	34.379	26,67%
5	841370	Diğer santrifüjlü pompalar	19.739	33.577	34.065	1,45%
6	842139	Diğer motorlar için hava filtreleri	7.685	10.774	24.952	131,59%
7	842129	Diğer sıvı filtre/arıtma cihazları	23.090	16.459	24.030	46,00%
8	841490	Hava, gaz pompası, kompresörü, vantilatör vb. aksamı, parçaları	15.337	21.550	19.334	-10,28%
9	841850	Vitrin, tezgah vb. tipi soğutucu-dondurucular	17.704	14.896	17.988	20,76%
10	841480	Diğer amaçlar için kullanılan kompresör, vantilatör, aspiratör	16.236	13.233	17.741	34,07%
11	848140	Emniyet/bırakma valfları	13.651	12.071	16.620	37,69%
12	848190	Musluklar, valflar vb. cihazların aksam, parçaları	10.506	16.939	16.473	-2,75%
13	401693	Vulkanize kauçuktan conta, rondela ve diğer eşya	13.924	17.549	15.849	-9,69%
14	841950	Isı değiştiriciler (eşanjörler)	19.394	8.696	15.843	82,19%
15	841391	Pompaların aksam-parçaları	14.778	21.119	15.776	-25,30%
16	841459	Diğer vantilatörler-aspiratörler	8.138	9.948	15.704	57,86%
17	680610	Cüruf, kaya yünü vb. mineral yünler, karışımları (kütük, levha vb. halinde)	8.039	6.922	15.088	117,97%
18	841869	Kondenserleri ısı değiştiricisi fonksiyonu gören kompresörlü ünite	21.554	22.951	15.046	-34,44%
19	392113	Poliüretanlardan gözenekli levha, yaprak, pelikül, lamalar	14.534	13.745	13.918	1,26%
20	842121	Suyun filtre edilmesi/arıtılmasına mahsus cihazlar	18.030	11.747	13.603	15,80%

Kaynak:TradeMap

GÜMRÜK VERGİLERİ VE İMZALANAN ANLAŞMALAR

Azerbaycan Gümrük Tarifesi kapsamında gümrük vergileri üç basamaklı yöntem ile düzenlenmiş bulunmaktadır. Buna göre ham maddeler için %0, ara mallar için %5, nihai ürünler için ise %15 gümrük vergisi uygulanmaktadır. Bu oranlar dışında bir gümrük vergisi oranı bulunmamaktadır. Maktu vergi oranları ise ölçü birimlerine göre (kg, lt, adet, m2, m3, cm3, metre, çift) farklılık arz etmektedir. Azerbaycan Gümrük Tarife Cetvelinde toplam 10236 ürün sınıflandırılmakta olup, bunlardan 2865'i %0, 2062'si %5, 4947'si ise %15 gümrük vergisine tabidir. Ortalama gümrük vergisi oranı %4,53 düzeyindedir. Azerbaycan Devleti Gümrük Organları tarafından asgari ithal fiyatı belirlenerek, bu fiyatın altında beyan edilen mallara belirlenmiş fiyatlar üzerinden Gümrük Vergisi uygulanabilmektedir. (<https://ticaret.gov.tr>)

Azerbaycan'ın halihazırda Rusya Federasyonu, Ukrayna, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Özbekistan, Moldova ve Beyaz Rusya ile serbest ticaret anlaşmaları bulunmaktadır ve bu ülkeler ile yapılan ticarete gümrük vergisi muafiyeti uygulanmaktadır.

Diğer taraftan, Türkiye ve Azerbaycan arasında Tercihli Ticaret Anlaşması hususunda yürütülen müzakereler sonucunda, 25 Şubat 2020 tarihinde "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tercihli Ticaret Anlaşması" (<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2021/01/20210119-1.pdf>) imzalanmış ve iki ülke Cumhurbaşkanları tarafından onaylanarak 2021 Mart ayı itibarıyla yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Anlaşma, her iki ülke arasında 15'er ürün grubu için kotalar çerçevesinde gümrük vergilerinin sıfırlanmasına yönelik hükümler içermektedir. Ayrıca, 29 Nisan 2023 tarihinde Türkiye-Azerbaycan Tercihli Ticaret Anlaşmasını tadil eden Protokol imzalanmıştır. Söz konusu protokol 2024 yılı itibarıyla Türkiye tarafından yürürlüğe girmiştir. Öte yandan, Azerbaycan'a ithalatta gümrük vergi oranları ile ilgili bilgilere Azerbaycan Devlet Gümrük Komitesinin (https://c2b.customs.gov.az/Tnved_public.aspx) web sitesinden ulaşmak mümkündür.

(<https://ticaret.gov.tr>)

T.C. TİCARET BAKANLIĞI AZERBAIJAN TİCARET MÜŞAVİRLİĞİ İLETİŞİM BİLGİLERİ:**BAKÜ****Murat YAMAN**

Ticaret Başmüşaviri

Nevzat BOZKURT

Ticaret Başmüşaviri

Gülizar YAVAŞ

Ticaret Başmüşaviri

Turkish Embassy Office of the Commercial Counsellor**Samed Vurgun Küçesi No: 134****BAKU / AZERBAIJAN**

Tel : 00 99 412 441 39 68

IP Tel : 0 312 204 83 39

Fax : 00 99 412 441 39 06

E-Mail : baku@ticaret.gov.tr

GENCE**Kadir GÜNDOĞDU**

Ticaret Ataşesi

Turkish Consulate General Office of the Commercial Attaché**M.A Abbaszade Küçesi, 6****GENCE / AZERBAIJAN**

Tel : 00 99 422 266 29 23

Tel : 00 99 422 266 29 24

Tel : 00 99 422 266 29 25

IP Tel : 0 312 204 80 80

E-Mail : gence@ticaret.gov.tr

NAHÇIVAN**ENGİN İĞDIR**

Ticaret Ataşesi

Turkish Consulate General Office of the Commercial Attaché**Haydar Aliyev Prospekti No: 17****NAHCIVAN / AZERBAIJAN**

Tel : 0 312 309 66 80

Tel : 0 312 309 87 28

IP Tel : 0 312 204 81 28

Fax : 0 312 309 87 29

E-Mail : nahcivan@ticaret.gov.tr